

Správa
pre zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Kvačanoch
dňa 07. 12. 2022

K bodu programu : **Odborné stanovisko kontrolórky obce k návrhu rozpočtu obce Kvačany na rok 2023**

Predkladá: PhDr. Marcela Jašková, kontrolórka obce

Materiál obsahuje : 1) Návrh na uznesenie
2) Stanovisko

Podpis predkladateľa :

Počet strán : 8

V Kvačanoch, dňa: 21.11.2022

Návrh na uznesenie Obecného zastupiteľstva v Kvačanoch dňa 07. 12. 2022

K bodu programu : **Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky obce k návrhu rozpočtu obce Kvačany na rok 2023**

Obecné zastupiteľstvo v Kvačanoch:

I. berie na vedomie :

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky obce k návrhu rozpočtu obce Kvačany na rok 2023

Odborné stanovisko Hlavnej kontrolórky Obce Kvačany k návrhu rozpočtu Obce Kvačany na rok 2023 a roky 2024-2025

V súlade so zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 18 f, odsek 1, písmeno c) a v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení som vypracovala odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce Kvačany na rok 2023 a návrhu viacročného rozpočtu na roky 2024-2025 ktoré predkladám pred jeho schválením Obecnému zastupiteľstvu obce Kvačany.

A. Východiská spracovania odborného stanoviska

Odborné stanovisko som spracovala na základe predloženého návrhu rozpočtu obce na rok 2023 a roky 2024-2025.

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Predložený návrh rozpočtu obce Kvačany je spracovaný v súlade s nasledovnými zákonmi: so zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákonom č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmu územnej samospráve, zákonom č.582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p a Ústavným zákonom č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení účinnom od 1.1.2015, všetko v znení neskorších predpisov.

Predložený návrh rozpočtu obce Kvačany je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami obce Kvačany, internými predpismi a uzneseniami obecného zastupiteľstva: VZN 5/2015 v zmysle dodatku č.1 a dodatku č. 2 a návrhu dodatku č.3 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady.

1.2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol v súlade s § 9 ods. 2 Zák. 369/1990 Zb. zverejnený v zákonom stanovenej lehote a to najmenej 15 dní pred jeho schválením obecným zastupiteľstvom v plnom znení na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024 číslo MF/010302/2018-411, ktorá je vydaná v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením MFSR pod poradovým číslom 10 Opatrenie MF SR z 9.júna 2021 č. MF/005799/2021-421, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8.12.2004 č. MF/010175/2004-42 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 14/2004, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy a vyhláškou Štatistického úradu č. 247/2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy. Ekonomická klasifikácia je použitá do najnižšej úrovne ekonomickej klasifikácie (hlavná kategória, kategória, položka, podpoložka), čo je v súlade so Zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého návrh rozpočtu obce sa musí predložiť na schválenie v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie.

Pri tvorbe tohto rozpočtu bola uplatnená zákonná povinnosť miest a obcí zostavovať rozpočet na trojročné obdobie. Navrhovaný rozpočet na nasledujúce roky (2024-2025) v rámci jednotlivých finančných ukazovateľov má orientačný charakter.

B. Východiská tvorby návrhu rozpočtu

Východiskom pre tvorbu návrhu rozpočtu bol vývoj hospodárenia obce v minulých rokoch, skutočné výsledky hospodárenia obce v roku 2021, očakávané výsledky v roku 2022, predpokladané rozpočtové určenie výnosu dane z príjmov územnej samosprávy na rok 2023 a potreby pre správnu a efektívnu činnosť obce v roku 2023 a rokoch 2024-2025.

C. Tvorba návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na:

- rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2023,
- rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2024,
- rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) - rok 2025.

Viacročný rozpočet je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Navrhovaný viacročný rozpočet na roky 2023 – 2025 sa v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vnútorne člení na:

- bežný rozpočet**, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- kapitálový rozpočet**, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- finančné operácie**.

Obec nezostavuje rozpočet v programovej štruktúre.

D. Základná charakteristika návrhu rozpočtu

Rozpočet obce spolu za bežnú, kapitálovú oblasť a finančné operácie je zostavený ako vyrovnaný:

- údaje v € -

Návrh rozpočtu 2023	Orientačný rozpočet 2024	Orientačný rozpočet 2025
1 010 581	1 005 373	1 006 373
1 010 581	1 005 373	1 006 373
0	0	0

Bežný a kapitálový rozpočet 2023 (vrátane zapojenia rozpočtu základnej školy) je zostavený ako prebytkový vo výške 13 500,00 €. Finančné operácie sú rozpočtované ako schodkové vo výške -13 500,00 €, pričom z bežného a kapitálového schodkového rozpočtu po započítaní prebytku finančných operácií je výsledkom vyrovnaný rozpočet vo výške 0 €.

Na rozpočet obce ja naviazaný i rozpočet rozpočtovej organizácie obce – základnej školy. Vlastné príjmy ZŠ sú pre rok 2023 plánované vo výške 80 500,00 €, výdavky vo výške 671 591,00 €, rozdiel -591 091,00 €, je krytý z prebytku bežného rozpočtu obce.

Skladba rozpočtu obce Kvačany na rok 2023 – 2025 je nasledovná:

A) BEŽNÝ ROZPOČET							
Ukazovateľ obec	Dosiahnutý rozpočet 2020	Dosiahnutý rozpočet 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023	Orientačný rozpočet 2024	Orientačný rozpočet 2025
Príjmy	1 001 734,87	1 072 590,30	1 114 675,00	1 170 887,00	930 081,00	924 873,00	925 873,00
Výdavky	244 179,82	236 116,64	317 178,00	296 087,00	321 530,00	312 377,00	313 377,00
Rozdiel	757 555,05	839 473,66	797 497,00	874 800,00	608 551,00	612 496,00	612 496,00
Základná škola	Dosiahnutý rozpočet 2020	Dosiahnutý rozpočet 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023	Orientačný rozpočet 2024	Orientačný rozpočet 2025
Príjmy	103 529,02	139 344,85	132 602,00	128 930,00	80 500,00	80 500,00	80 500,00
Výdavky	799 189,98	828 061,04	929 284,00	917 124,00	671 591,00	671 591,00	671 591,00
Rozdiel	-695 660,96	-688 716,19	-796 682,00	-788 194,00	-591 091,00	-591 091,00	-591 091,00
Obec + ZŠ	Dosiahnutý rozpočet 2020	Dosiahnutý rozpočet 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023	Orientačný rozpočet 2024	Orientačný rozpočet 2025
Príjmy	1 105 263,89	1 211 935,15	1 247 277,00	1 299 817,00	1 010 581,00	1 005 373,00	1 006 373,00
Výdavky	1 043 369,80	1 064 177,68	1 246 462,00	1 213 211,00	993 121,00	983 968,00	984 968,00
Rozdiel	61 894,09	147 757,47	815,00	86 606,00	17 460,00	21 405,00	21 405,00
B) KAPITÁLOVÝ ROZPOČET							
Ukazovateľ	Dosiahnutý rozpočet 2020	Dosiahnutý rozpočet 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023	Orientačný rozpočet 2024	Orientačný rozpočet 2025
Príjmy	11 264,06	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výdavky	59 938,85	101 217,62	61 780,00	61 780,00	3 960,00	3 960,00	3 960,00
Rozdiel	-48 674,79	-101 217,62	-61 780,00	-61 780,00	-3 960,00	-3 960,00	-3 960,00
ROZPOČET OBCE + ZŠ BEZ FO (bežný + kapitálový)							
Ukazovateľ	Dosiahnutý rozpočet 2020	Dosiahnutý rozpočet 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023	Orientačný rozpočet 2024	Orientačný rozpočet 2025
Príjmy	1 116 527,95	1 211 935,15	1 247 817,00	1 299 817,00	1 010 581,00	1 005 373,00	1 006 373,00
Výdavky	1 103 308,65	1 165 395,30	1 308 242,00	1 274 991,00	997 081,00	987 928,00	988 928,00
Rozdiel	13 219,30	46 539,85	-60 965,00	24 826,00	13 500,00	17 445,00	17 445,00
C) ROZPOČET FINANČNÝCH OPERÁCIÍ							
Ukazovateľ	Dosiahnutý rozpočet 2020	Dosiahnutý rozpočet 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023	Orientačný rozpočet 2024	Orientačný rozpočet 2025
Príjmy	128 518,67	120 260,32	117 517,00	117 517,00	0,00	0,00	0,00
Výdavky	13 075,84	13 209,06	14 500,00	13 350,00	13 500,00	17 445,00	17 445,00
Rozdiel	115 442,83	107 051,26	103 017,00	104 167,00	-13 500,00	-17 445,00	-17 445,00
D) CELKOVÝ ROZPOČET OBCE							
Ukazovateľ	Dosiahnutý rozpočet 2020	Dosiahnutý rozpočet 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023	Orientačný rozpočet 2024	Orientačný rozpočet 2025
Príjmy	1 245 046,62	1 332 195,47	1 364 794,00	1 417 334,00	1 010 581,00	1 005 373,00	1 006 373,00
Výdavky	1 116 384,49	1 178 604,36	1 322 742,00	1 288 341,00	1 010 581,00	1 005 373,00	1 006 373,00
Rozdiel	128 662,13	153 591,11	42 052,00	128 993,00	0,00	0,00	0,00

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách v platnom znení ukladá dodržiavanie pravidiel na prijímanie návratných zdrojov financovania. Tieto návratné zdroje financovania sa môžu prijať, ak celková suma dlhu obce neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka bez prijatých grantov a transferov. Vo vzťahu k očakávaným bežným príjmom v roku 2022 sú najvyššie rámce nasledovné:

Prepočet prípustnej výšky celkovej sumy dlhu obce k 31.12.2022

Pri prekročení optimálnej sumy dlhu (50 - 58%) je obec povinná prijať opatrenia na jej zníženie a oznámiť túto skutočnosť ministerstvu financií. Pri dosiahnutí hraničnej sumy (58 - 60%) je obec povinná vykonať také zmeny rozpočtu, ktoré zabezpečia jeho vyrovnanosť a schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet. Výnimky, kedy je možné dosiahnuť schodok (pri poskytnutí prostriedkov z eurofondov) upravuje zákon. Ak je hraničná suma vyššia ako 60%, obci je udelená pokuta vypočítaná podľa zákona. Rovnako hlavný kontrolór, ktorý má povinnosť preverovať prijatie návratných zdrojov financovania, pri prekročení hraničnej sumy oznamuje túto skutočnosť ministerstvu financií.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na **zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie**, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak obec vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Načerpaný municipálny úver s očakávaným zostatkom k 31. 12. 2022 vo výške 0 € sa týka predfinancovania nenávratného finančného príspevku z PPA, ktorý sa nezapočítava do dlhovej sumy obce (obec môže takýto úver čerpať najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a PPA).

Obec Kvačany k 31. 12 2022 eviduje 2 úvery s nasledovným očakávaným nesplateným zostatkom:

Univerzálny (Splácanie tuzemskej istiny ŠFRB) (stav k 31. 12. 2022 € 240 845,41)
Očakávané bežné príjmy (BP) v roku 2022: 1 170 887,00 €
Maximálna prípustná výška dlhu **60%** z BP 2022 (viazaná na opatrenia): 702 532,00 €
Optimálna výška dlhu **50%** z BP 2022 (bez opatrení): 585 443,50 €
Očakávané bežné príjmy (BP2) v roku 2022: 397 967,00 €
bez prijatých grantov a transferov 772 920,00 €
Maximálna prípustná výška ročných splátok (splátky +úroky) **25%** z BP2 2022: 99 491,75 €

Očakávaný zostatok komerčných úverov k 31.12.2023:224 986,45 €
Očakávané splátky vrátane príslušenstva (úroku) k 31.12.2023 € 15 858,96
(úroky 2 379,62 €, splátky 13 479,34 €, celkom 15 858,96 €)

Návratná finančná výpomoc (stav k 31. 12. 2022 € 15 780,00)

Očakávaný zostatok finančných výpomoci k 31.12.2023:15 780,00 €
Očakávané splátky vrátane príslušenstva (úroku) k 31.12.2023 € 0,00
(úroky – bezúročná, splátky 0,00 € splatnosť od roku 2024, celkom 15 780,00 €)

Očakávaný zostatok úverov v roku 2022 je vo výške 240 845,41 eur, načerpanie nových úverov v roku 2023 nie je plánované splácanie úverov vo výške 13 479,34 eur, plus úroky. Zostatok úverov k 31. 12. 2023 je očakávaný vo výške 224 986,45 eur. Výška splátok úverov plus úroky dosiahnu sumu 15 858,96 eur. Obidve kontrolované sumy sú pod optimálnou prípustnou percentuálnou výškou voči bežným a upraveným bežným príjmom predchádzajúceho roka. Obec teda plánuje splácať návratné zdroje v súlade s limitmi podľa Zákona č. 583/2004 Z.z.

Rok 2020, 2021 a čiastočne aj 2022 zásadným spôsobom negatívne ovplyvnila hospodárenie a celkovú finančnú situáciu samosprávy pandémie spôsobená ochorením COVID-19, a to predovšetkým znížením príjmov, zapríčinené výpadkom dane z príjmov fyzických osôb. V súvislosti s negatívnym vývojom hospodárenia miest a obcí a vyšších územných celkov v roku 2020 a 2021 ovplyvneným predovšetkým pandemiou ochorenia COVID-19 mala vláda Slovenskej republiky záujem kompenzovať výpadok príjmov subjektom územnej samosprávy a verejnej správy. Reagujúc na výrazný pokles výberu dane z príjmov fyzických osôb za rok 2020 v nadväznosti na schválené uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 494 z 12. augusta 2020 boli mestám a obciam poskytované bezúročné návratné finančné výpomoci na výkon ich samosprávnych pôsobností. Návratná finančná výpomoc (ďalej len „NFV“) bola poskytnutá na základe žiadosti obce maximálne do výšky výpadku dane z príjmov fyzických osôb za rok 2020 podľa prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky z júna 2020.

Obec Kvačany v roku 2020 využila túto možnosť získania bezúročných financií, a požiadala a následne prijala návratnú finančnú výpomoc vo výške 15 780,00 eur.

Z dôvodu negatívneho vývoja rozpočtu samospráv ovplyvneného pandemiou ochorenia COVID-19 je stanovený odklad prvej splátky do roku 2024. Doba splácania je rozvrhnutá na ročné splátky počas štyroch rokov, kde prvá splátka bude v roku 2024 a posledná splátka v roku 2027. Finančná výpomoc je bezúročná.

Obec a vyšší územný celok (ďalej len „dlžník“) zodpovedá za to, že prijatím návratnej finančnej výpomoci nebudú prekročené limity dlhu a dlhovej služby dlžníka vyplývajúce z § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, t. j. dlh dlžníka neprekročí 50 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku dlžníkovi z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, o prostriedky poskytnuté z Európskej únie a o iné prostriedky zo zahraničia alebo o prostriedky získané na základe osobitného predpisu. NFV nemožno použiť na úhradu záväzkov po lehote splatnosti. NFV nemožno poskytnúť obci v ozdravnom režime alebo nútenej správe.

Odpustenie jednotlivých splátok návratnej finančnej výpomoci, ktoré je dlžník povinný splácať veriteľovi, je možné len na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky podľa § 13 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predložený rozpočet Obce Kvačany na rok 2023 a roky 2024 – 2025 poskytuje poslancom Obecného zastupiteľstva dostatočné informácie pre rozhodovanie pri jeho schvaľovaní, resp. pre vyváženú úpravu na príslušných položkách.

Záver

Predložený návrh rozpočtu Obce Kvačany na rok 2023 odporúčam obecnému zastupiteľstvu schváliť ako vyrovnaný v úhrnej výške príjmov 1 010 581 €, výdavkov 1 010 581 €. Návrh rozpočtov na roky 2024 - 2025 odporúčam zobrať na vedomie.